

HOGYAN KÜZDJÜNK A DEZINFORMÁCIÓ ELLEN?

A Political Capital útmutatója
2018

POLITICAL CAPITAL
POLICY RESEARCH & CONSULTING INSTITUTE

Miért veszélyes a dezinformáció?

Magyarország európai uniós és NATO-tagsága, a demokratikus magyar államrend védelme a 2012-es Nemzeti Biztonsági Stratégia szerint az ország fontos biztonságpolitikai érdeke. Ezen érdekek védelme a 21. században új kihívással néz szembe: az információs hadviseléssel.

A manipulatív információk közzétételéhez ma már nincs szükség költséges televíziócsatornák, rádióadók,

újságok fenntartására, bárki weboldalt, blogot vagy közösségimédia-felületet működtethet szinte ingyenesen és a médiafelügyeleti szervek látókörén kívül. Az összeesküvés-elméletekre a magyar lakosság kiemelkedően fogékony.

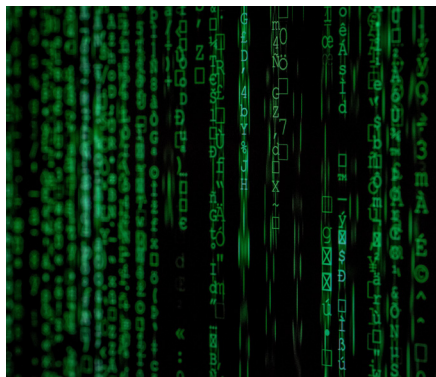
A dezinformációval szembeni tétlenség alááshatja a magyarok demokratikus intézményrendszerbe és az ország szövetségi rendszerébe vetett bizalmát. Ez gyengíti az ország védőernyőjét az ellenséges politikai-gazdasági befolyással szemben.

Harcokcsik helyett információ

Az elmúlt évtizedekben a politika a médián keresztül egyre inkább beszélt az állampolgárok életébe. A média szerepet játszik a politikai napirend formálásában.

A külföldi hatalmak információs befolyásszerzési kísérletei fenyegetést jelentenek a demokratikus országokra. Vlagyimir Putyin Oroszországa a manipulált információt és tényeket saját bel- és külpolitikai céljainak támogatására használja.

A dezinformációs propaganda sok esetben feketén-fehéren mutatja be a világot: a terjesztő fél által kínált megoldást észszerűnek, hatékonynak írja le, minden más javaslatot pedig a nemzet érdekeivel ellentétesnek. Ennek egy kifinomultabb változata, amikor a támadó nem saját narratívájának igazáról igyekszik meggyőzni a célpontot, hanem az összes többi lehetőséget tünteti fel károsnak.

Az orosz propaganda egyrészt igyekszik szűkíteni, zavarossá tenni a döntéshozók számára rendelkezésre álló információt, másrészt pedig „demokratikus nyomást” helyez rájuk.

Oroszországa az Unión belüli befolyása növelésére a Kreml érdekeit képviselő szélsőséges és populista pártokkal is együttműködik, akik ezért cserébe szakmai, szervezeti segítséget és megjelenési lehetőséget kapnak az oroszbarát médiában.

Mi a Kreml célja?

Az információ Oroszország hibrid katonai koncepciójának része. A hibrid eszköztárból azonban a Kreml csak bizonyos elemeket vehet be a nyugati intézményrendszerbe integrált államok ellen, ezek közé tartoznak az információs műveletek.

Oroszország külpolitikai célja a jelenleg Nyugat-dominálta nemzetközi rendszer többpólusúvá tétele, illetve az uniós tagállamokkal kialakított „kölcsonösen előnyös” kétoldali kapcsolatainak megerősítése az orosz nemzeti érdekek előmozdítása érdekében.

Az uniós forrásoktól és az EU-tagállamokkal való kereskedelmi kapcsolataitól függő magyar gazdaság jelentős kockázatokkal nézne szembe az Unió helyzetének további

romlása esetén; míg a NATO aláása a magyar lakosság biztonságának. Magyarország mindemellett ezeken a szervezeteken keresztül képes érdemben beleszólni a számára is fontos nemzetközi ügyekbe Magyarország egyik legfőbb érdeke, hogy az EU és a NATO minél egységesebb és erősebb legyen, ami ellentétes Oroszország céljaival.

Oroszország információs műveleteinek konkrét céljai

Általános bizalmatlanságot kelteni a demokratikus intézményrendszerrel szemben.

A nyugati nemzetközi szervezetek (EU, NATO) hitelének, támogatottságának gyengítése.

Az állami- és nemzetközi szintű politikai döntések befolyásolása.

Hogyan épül fel egy orosz információs művelet?

A hivatalos, a Kreml által vezérelt orosz médiumok vagy félhivatalos oroszbarát oldalak manipulált vagy „kiszivárogtatott” információkat tesznek közzé.

Ezeket az állításokat trollokkal, botokkal terjesztik és erősítik meg.

A narratívát később átveszik más hírforrások – hírgyűjtők, szélsőbal- és szélsőjobboldali blogok, Facebook oldalak.

Hogyan lehetünk tudatos médiafogyasztók?

Tájékozódjunk több forrásból! Nézzünk utána egy cikk állításainak internetes keresőoldalak és olyan a dezinformáció cáfolatára létrehozott oldalak segítségével, mint az euvdsi-sinfo.eu.

Ne osszunk meg semmit olvasatlanul, mert így mi magunk is manipulált információkat terjeszthetünk!

Vigyázzunk az ismeretlen weboldallal! Ha ilyenre tévedünk, ellenőrizzük az oldal korábbi cikkeinek egy részét, hogy meggyőződjünk róla, nem dezinformációs portállal van-e dolgunk.

Győződjünk meg róla, hogy a cikk valóban aktuális!

A névtelenül közölt cikk mindig gyanús!

Attól még, hogy egy névtelen forrás azt mondta, semmi sem hivatalos! Az orosz propaganda sok esetben azal igyekszik növelni a számára kedvezőbb vélemények jelentőségét, hogy „hivatalos”-nak állít be vitatható véleményeket.

Ellenőrizzük a cikkekben hivatkozott forrásokat, a megadott adatok pontosságát, a megszólaltatott szakértők háttérét!

Ha lehetséges, keressük meg a cikkekben hivatkozott dokumentumok eredeti változatát, és ellenőrizzük, az adott cikk hűen számolt-e be a tartalmáról.

Ellenőrizzük a képek, videók hitelességét!

Figyeljünk a félrefordításokra!

Minden eseményt helyezünk tágabb kontextusba! Minden esetben fel kell tárni az adott hírrel kapcsolatos összefüggéseket. Ez sokféleképpen árnyalhatja a cikkben leírtakat.

A nemzetközi szervezetek nem képeznek világkormányt; nézzük meg, milyen hatásköröket ruháztak rájuk a tagállamok!

Mindig ellenőrizzük, hogy egy weboldal vagy Twitter-fiók valóban az-e, aminek mondja magát!

Ismerjük fel a Facebook- és Twitter-botokat!

Hogyan cáfoljuk a hamis állításokat?

- Mutass rá a hülyeségekre! Hívd fel a figyelmet, és kérdezz rá a dezinformáció logikai hibáira, nevetséges elemeire, következetlenségeire.
- A kevesebb több! Érvelés során inkább kevesebb ellenérvet használj, de azokat érthetően mutasd be!
- Összpontosíts a tényekre! A hamis állításokról csak a tények bemutatása után beszélj!
- Adj magyarázatot! Nem elég megcáfolni egy-egy manipulatív állítást, a valós magyarázatot is fel kell mutatni. Magyarul: mondd el, mi történt valójában!

A teljes tanulmány megtalálható a Political Capital weboldalán: http://www.politicalcapital.hu/hireink.php?article_read=1&article_id=2328

